

He Whakatau

Me mātua pānui kia mārāma rawa koe ki ngā whārangi 8–14 o tēnei pukapuka.

He whakarāpopoto

Pānuihia te whakarāpopoto ki te ākonga. He kōrero paki tēnei mō te awa o Whakatāne, mai i te pūtake i Ruatāhuna tae noa ki te moana. Nā te mahi o tētahi tipuna i huaina ai te awa ko Ohinemataroa.

He kupu whakataki

Kia kaha ki te whakamahi i ngā wheako, me ngā mōhio o ngā ākonga. Kia hāngai tonu te whakatenatena ki te whakauru i ngā ākonga katoa. Me whakatītina rawa te pūkenga tiro whakamua. Matapakihia ngā kupu hou, me mahi rawa te papa kupu me ngā whakaahua kei te uhi. Me whakamaumahara hoki te ākonga kia pātai ki a ia anō, i te wā e pānui ana ia mai i te tīmatanga ki te mutunga o te pānui.

Matapakia ētahi kōrero o neherā e mōhio ana te ākonga mō te hanga me te whakaingoa i ētahi tohu whenua. Āta whai whakaarohia ētahi awa pēnei i te Manawatū, te Whanganui, me te Waipaoa.

Matapakia te koi o te hinengaro me te wairua auaha hei ara whakatutuki i ō hiahia.

He Matapaki

Tirohia te pai o te pānui a te ākonga

I te wā o te matapaki me pānui te ākonga i te katoa, i tētahi wāhanga noa iho rānei, o te pukapuka ki a koe. Kātahi ka:

- whakanui, āta tatari, whakahau tika;
- titiro mēnā e tika ana, e pai ana hoki (mā te tatau i ngā hē), te rere o te reo;
- titiro mēnā e mārāma ana mā te whai i tētahi o ngā huarahi e whai ake nei;
 - te pātai i ngā whakapuaki māramatanga me ētahi e tika ana, ā, whakaritea kia kōrero anō te ākonga i tētahi wāhanga o te pakiwaitara ki āna kupu ake;
 - te pātai mō tētahi āhuatanga o te pakiwaitara, arā, te kaupapa, te ritenga, ngā ariā matua, te raupapatanga, ngā kiripuaki;
 - te whakatenatena i te ākonga mō tana tiro ki mua i whakaputa ai ia i te wā o te whakataki.

Whakaarohia he aha atu hei mahi mā te ākonga

Me whakahau te ākonga:

- ki te whakamahi anō i te pukapuka i te taha o te mihini rīpene kōrero, i tōna kotahi rānei;
- ki te whakaoti i tētahi o ngā hei mahi e pā ana ki te pukapuka;

- ki te whakaharatau kia eke te ākonga ki tētahi atu taumata.

He whakapuaki māramatanga me ngā whakautu

1. I pēhea te mōhio a Hinemataroa ki te whānautanga o tāna mokopuna?
2. He aha te pīrangi o Hinemataroa?
3. I pēhea tāna whakaritea kia kitea tāna mokopuna e ia?
4. He aha ētahi atu kōrero paki e mōhio ana koe mō te hanganga o tētahi awa?
5. He aha te take i mahara tonu ai te tangata ki tēnei kōrero i ēnei rā?

1. Nā tētahi karere, he tīairaka, ia i whakamōhio.
2. I pīrangi ia ki te kite i tāna mokopuna.
3. I hangaia tētahi awa ki tōna mimi.
4. Ka rerekē ngā whakautu.
5. Ka rerekē ngā whakautu.

He Mahere – Hei Tautoko i te Reo

E whai ake nei ētahi huarahi hei mahinga ngātahi mā ngā ākonga. Tirohia ngā whārangi kei te Tirohanga Whānui mō ngā tino āhuatanga o te pukapuka nei.

Te pūtake

I He tipako kōrero kia pai ai te āta whakamārama i ngā tino mōhiotia mai i te pukapuka.

He whakatakinga ā-roro, he whakaharatau

I mua i te pānui i te kōrero, matapakia te hanganga o ngā kōrero paki. Ko tētahi whakatakotoranga e kitea noatia ana ko tēnei: tētahi whakataki (i whakaritea ai te wāhi), tētahi tauwhāinga (i puta mai ai he mahi, he raru rānei) me te whakatau (i oti ai te mahi, i tau ai rānei te raru). Matapakia ētahi kōrero e mōhio ana te ākonga, ka whakaritea ai kia tautuhi ia i ngā wāhanga rerekē.

Kia oti i te ākonga te pukapuka te pānui, whakaritea kia tautuhi ia i ngā wāhanga rerekē me ngā mahi matua o tērā kōrero kātahi anō ia ka pānui.

Matapakia te mea nāna te tohunga i tēnā. Matapakia te hononga a te kuia ki tāna mokopuna. Matapakia te parapara o tāna whakataunga.